

nosti, jež měla zaniknouti odevzdáním pozůstalosti, že však provozování stavební živnosti vdovským právem jde na její zvláštní účet, při nejmenším aspoň od odevzdání pozůstalosti, takže stará živnost nyní již zanikla. Proto by sice bylo firmu vymazati, nikoliv však označiti v ní změnu majitele pouze na podkladě vdovského práva. Zda nově provozovaný podnik vdovy bude též nutno zapsati do firemního rejstříku, nemá zatím co činiti s výmazem zaniklé firmy. Právem proto rejstříkový soud zamítl žádost vdovy na vyznačení změny majitele firmy.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Stěžovatelka odporuje souhlasným usnesením nižších soudů pro nezákonnost (§ 46, odst. 2, zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.); činí tak neprávem, poněvadž napadené usnesení se nepřičí jasnému a nepochybnému znění nebo smyslu zákona, jehož bylo na případ použito (čl. V zák. č. 251/1934 a čl. I zák. č. 314/1936 Sb. z. a n.).

Jestliže stěžovatelka, jak sama přiznává, nepřevzala firmu ani smlouvou ani jako dědička po svém choti a provozuje stavitelskou živnost jen právem vdovským ve smyslu § 56, odst. 4, živn. ř. na svůj účet, — kteréžto oprávnění čistě osobní jest jí přiznáno právem veřejným, — pak tu není vůbec zákonného podkladu, aby mohla býti zapsána v obchodním rejstříku jako nová majitelka staré firmy (čl. 22 obch. zák.).

Není proto v rozporu se zákonem usnesení, jež v tom směru vydal rekursní soud.

To, že výmazem stěžovatelky jako zatímni zástupkyně firmy při jejím znamenání není tu osoby, která by mohla firmu znamenti, bude právě nutkavou pobídkou pro rejstříkový soud, aby ve smyslu čl. 25, 19, 26 obch. zák. poháněl účastníky k zavedení firemního pořádku, a nelze ani po této stránce vytýkati napadenému usnesení nezákonnost.

Čís. 17230.

Železniční přepravní řád (vlád. nař. č. 144/1928 Sb. z. a n.).

Jestliže je v nákladním listě jako příjemce zásilky označen obchodní podnik (na př. Jan H., obchod s uhlím a dřívím v P.), nikoliv fysická osoba, a z nákladního listu není zřejmo, že zásilka má býti dodána obchodnímu podniku jen tenkrát, je-li jeho majitelem určitá fysická osoba, učinila dráha své povinnosti dosti, vydala-li zásilku uvedenému obchodnímu podniku po případě osobě, která provozuje obchod pod firmou udanou v nákladním listě.

Změna majitele obchodního podniku nemá s hlediska přepravní smlouvy vlivu na dodání zásilky.

(Rozh. ze dne 14. února 1939, Rv II 9/39.)

Srov. rozh. č. 4248 Sb. n. s.

Tvrdíc, že dne 31. března 1936 zaslala Č. o. společnosti na adresu »Jan H. . . . v P.« 100 q kusového uhlí a vyúčtovala tuto zásilku Janu H. částkou 1.916 Kč 10 h, kterou však Jan H. nezaplatil, ježto zásilku převzala Marie H., která nebyla k tomu oprávněna, domáhá se žalobkyně, které shora uvedená odesilatelka postoupila nárok z přepravní smlouvy, na žalovaném Č.-S. státu zaplacení 1.916 K 10 h. Soud první stolice uznal podle žaloby, kdežto odvolací soud ji zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Žalobkyně opřela svůj žalobní nárok na náhradu škody o hrubé zavinění železnice, které spotřuje v tom, že železnice přehlédla rozdíl mezi příjemcem zboží, uvedeným v nákladním listě, a osobou, která příjem zboží potvrdila, čímž prý se stalo, že zásilka byla vydána osobě neoprávněné.

Podle ustálené judikatury nejvyššího soudu (srov. rozh. č. 4248 Sb. n. s.) lze pokládati za hrubou nedbalost jen zvlášť těžké porušení povinné bedlivosti železnice, a to takové, že jeho neblahé následky bylo možno bez námahy předvídati a jemuž bylo se lehce vyvarovati. Pouhá chyba nebo přehlédnutí, třebaže byly spojeny s majetkovou škodou, nejsou o sobě důkazem, že vznikly z hrubé nedbalosti.

Podle zjištěného stavu věci objednal vagon uhlí »Jan H. . . . áč, obchod uhlím a dřívím v P., Palackého 41, majitel«, a objednávka je odepsána jménem »H. . . . er« a, jak odvolací soud dále zjišťuje, je z razítka na objednávce předtisk »Majitel« částečně nečitelný a razítko na objednávce tak přitištěno, že předtisk »Majitel« jest na blanketu objednávky jen z polovice a jméno firmy vůbec schází.

Za toho stavu věci byla tedy zásilka adresována obchodu Jan H. . . . áč, obchod uhlím a dřívím v P. Za příjemce zboží bylo podle uvedeného zjištění pokládati osobu, která pod tímto označením provozuje obchod uhlím a dřívím v P. Z označení příjemce v nákladním listu není zřejmo, že zásilka má být dodána obchodu Jan H. . . . áč jen za předpokladu, že jeho majitelem jest Jan H. Změna majitele obchodu nemohla mít proto s hlediska přepravní smlouvy vlivu na dodání zásilky železnicí.

Poněvadž v době dodání zásilky adresát »Jan H., obchod uhlím v P.« v P. existoval a příjem zásilky neodmítl, nemohla železnice postupovati podle ustanovení čl. 74 § 1 ž. p. ř., totiž uvědomiti odesilatele o překážce při dodání a vyžádati si jeho příkazu. Podle ustanovení čl. 63 § 1 ž. p. ř. je železnice povinna ve stanici určení označené odesilatelem odevzdati příjemci nákladní list a vydati zboží na potvrzení a po zaplacení pohledávek vyplývajících z nákladního listu. Pro posouzení otázky, zda železnice vydala zásilku oprávněnému příjemci či nikoliv, je tudíž rozhodující údaj odesilatele na nákladním listu, a uvedl-li odesílatel v nákladním listu jako příjemce »Jan H. . . . áč, obchod uhlím v P.« a ten v době dodání zásilky existoval a příjem zásilky neodmítl, není dovolatelkou tvrzené nesprávné doručení návštějí o příchodu zásilky v pří-

činné souvislosti s tvrzenou škodou žalobkyně, když se zásilka dostala do rukou adresáta, t. j. osoby, která pod uvedeným označením obchod uhlím provozovala.

Než kdyby se postup železnice mohl pokládati za nesprávný potud, že železnice vydala návěští osobě řádně podle přepravního řádu k přijetí nezmocněné a že vydala zásilku osobě odlišné od příjemce označeného v nákladním listě, jak za to má soud první stolice, nelze v tomto jejím postupu spatřovati hrubou nedbalost, jak správně rozpoznal soud druhé stolice, neboť nejde tu o nějaké zvlášť těžké porušení povinné bedlivosti železnice, když je dokázáno, že železnice vydala návěští osobě k jeho přijetí zmocněné (třebas ne na předepsaném formuláři), a když vydala zboží osobě, které se návěstím vykazala. Pokud pak se v dovolání dovozuje, že podle ustanovení čl. 89 ž. p. ř. se k ručení železnice hrubé zavinění nevyžaduje a že stačí jakékoliv zavinění, a to se spatřuje v tom, že zásilka nebyla vydána osoba Jana H., nýbrž Aloisu V., stačí odkázati na shora uvedené důvody, že zásilka nebyla adresována na osobu fysickou, nýbrž na obchodní podnik a tomu byla i vydána.

Doznává-li dovolatelka sama v dovolání, že jméno na objednávce napsané jest naprosto nečitelné a že nikdo, kdo by celé historie neznal, podpis »jako H...er čísti nemůže a že jméno zůstalo nečitelným i jí, poněvadž osobu jménem H...er neznala a znáti nemohla«, jest schváliti právní názor odvolacího soudu, že pak příjemcova adresa v nákladním listu byla neúplná a nepřesná a že to jde podle ustanovení čl. 49 ž. p. ř. na újmu odesilatele. Nejde tu tedy za toho stavu věci o zavinění dráhy při vydání zásilky, jak se v dovolání dovozuje.

Čís. 17231.

Odpovědnost za škody způsobené provozem motorového vozidla (zák. č. 81/1935 Sb. z. a n.).

Podle § 47 uved. zák. se k úplnému zproštění osob odpovědných za škody způsobené provozem motorového vozidla vyžaduje nejen důkaz o zavinění třetí osoby, ale i důkaz, že samy dbaly předepsané a věcné opatrnosti při řízení vozidla a při zacházení s ním.

Osoby odpovědné za provoz autobusu neodpovídají za úraz (prsknutí prstu), který způsobí cestujícímu jiný cestující při zavření dveří v době, kdy není autobus v pohybu, třebaže řidič autobusu trpí, aby cestující sami zavírali autobusové dveře.

Třetí osobou jest i cestující, který zavírá autobusové dveře a při tom poraní jiného cestujícího.

(Rozh. ze dne 15. února 1939, Rv I 1252/38.)

Žalobkyně se na žalovaném řidiči autobusu domáhá zaplacení 5.130 K s přísl. z důvodu náhrady škody vzniklé jí prsknutím prstu autobusovými dveřmi, u nichž stála po svém nastoupení do autobusu v době, kdy autobus stál na výchozí stanici (stanovišti), a které zavřel